

Chronimy środowisko przyrodnicze gminy _____

Rok szkolny 20__ /20__

Opiekun

Projekt edukacyjny *Chronimy środowisko przyrodnicze gminy...* jest przeznaczony do realizacji w 7 klasie szkoły podstawowej (może być wykorzystany również w klasach gimnazjalnych). Ma na celu zapoznanie uczniów z formami ochrony przyrody w mieście, w gminie, we wsi, w dzielnicy dużego miasta lub w powiecie. Zakłada przygotowanie dyskusji panelowej na temat ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu. W ramach projektu uczniowie mają przygotować w grupach prezentację multimedialną lub billboard oraz mapę rozmieszczenia jednej z form ochrony przyrody w najbliższej okolicy.

Zgodność zakresu tematycznego projektu z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej

Projekt *Chronimy środowisko przyrodnicze gminy...* umożliwia zrealizowanie wymagań podstawy programowej z geografii w szkole podstawowej.

W zakresie celów kształcenia są to:

I.1. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.

III.8. Rozwijanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski.

W zakresie treści nauczania są to:

IX.13. Wymienia formy ochrony przyrody w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe oraz podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu.

IX.14. Podaje argumenty za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego.

IX.16. Przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski.

XIII.2. Rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne i decydujące o atrakcyjności „małej ojczyzny”.

XIII.3. Przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, filmu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność „małej ojczyzny” jako miejsca zamieszkania i działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach.

XIII.4. Projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności.

XIII.5. Identyfikuje się z „małą ojczyzną” i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego i jej rozwój.

Cele projektu

- Pogłębienie wiedzy uczniów o regionie, w którym mieszkają.
- Poznanie podstawowych metod badań geograficznych, interpretacji oraz prezentacji ich wyników.
- Poznanie występujących w najbliższym otoczeniu form ochrony przyrody.
- Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizowanie, dokonywanie opisu, porównywanie, klasyfikowanie.
- Poprawne posługiwanie się językiem ojczystym oraz przygotowywanie się do publicznych wystąpień.
- Stawianie pytań, formułowanie hipotez i kreatywne rozwiązywanie problemów.
- Wykorzystanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym.
- Uwrażliwienie na piękno i niepowtarzalność własnego regionu.
- Rozwijanie zainteresowania przyrodą Polski.
- Kształtowanie więzi emocjonalnych z „małą ojczyzną”.
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za pracę własną oraz innych członków grupy.

Kształtowanie postaw

- Integracja grupy.
- Rozwijanie pasji poznawczej skutkującej wzrostem zainteresowania i motywacji wewnętrznej do uczenia się geografii.
- Kształtowanie pozytywnych, emocjonalnych i duchowych więzi z krajem ojczystym, z najbliższym otoczeniem społecznym i przyrodniczym („małą ojczyzną”, własnym regionem).
- Poczucie odpowiedzialności za stan środowiska geograficznego „małej ojczyzny”.
- Rozwijanie kreatywnego myślenia.
- Kształcenie samodyscypliny i umiejętności dobrej organizacji pracy.
- Kształcenie umiejętności samodzielnego rozpoznawania problemów i opracowywania strategii ich rozwiązywania.
- Kształcenie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy.
- Kształtowanie poczucia dumy z piękna ojczystej przyrody.
- Przyjmowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego.
- Kształcenie umiejętności hierarchizowania, analizowania i syntezy zebranego materiału.

Metody realizacji

- Samodzielne zdobywanie wiedzy na temat ochrony przyrody w gminie, w mieście, we wsi, w dzielnicy dużego miasta lub w powiecie.
- Opracowanie i wykonanie w grupie billboardu, plakatu lub prezentacji multimedialnej na temat ochrony przyrody w gminie, mieście, we wsi, w dzielnicy dużego miasta lub powiecie.

Formy prezentacji

Zadaniem zespołów jest przygotowanie się do dyskusji panelowej oraz – w miarę możliwości – wykonanie prezentacji multimedialnej (każda z grup może też zrobić plakat lub billboard) na zadany temat.

Dyskusja panelowa (dyskusja obserwowana) to metoda pomagająca ukształtować poglądy przed podjęciem decyzji. Jest ona organizowana dla szerokiej publiczności, np. 5 czerwca – w Światowy Dzień Środowiska. W dyskusji biorą udział eksperci, czyli osoby uczestniczące w projekcie (dyskutanci), oraz audytorium (uczniowie z innych klas), czyli osoby obserwujące (słuchacze). Dyskusja przebiega dwufazowo: faza pierwsza to wprowadzające w temat wypowiedzi ekspertów, którzy następnie dyskutują ze sobą, a faza druga to czas, kiedy głos może zabrać każdy z obserwatorów.

Przygotowanie do realizacji projektu

Wprowadzenie uczniów w tematykę projektu

Nauczyciel wprowadza uczniów w problematykę projektu *Chronimy środowisko przyrodnicze gminy...*. Omawia cel główny i cele szczegółowe, określa czas wykonania (np. 6 tygodni) oraz podaje zasady obowiązujące podczas jego realizacji. Wyjaśnia kluczowe zagadnienia, a także omawia narzędzia, które uczniowie będą mogli zastosować. Ustala również terminy, w których uczniowie będą zdawali relację ze stopnia zaawansowania prac na poszczególnych etapach (np. raz w tygodniu).

Tworzenie zespołów projektowych

Nauczyciel dzieli klasę na kilka zespołów (np. 5) tak, aby w każdym z nich znaleźli się uczniowie mający różne umiejętności i odznaczający się innym stylem pracy. Ułatwi to współpracę w grupie – przede wszystkim dokonanie równego podziału zadań i skuteczną komunikację. Każdy zespół powinien wybrać lidera odpowiedzialnego za organizację prac oraz sekretarza dokumentującego ich przebieg.

Nauczyciel przydziela grupom zadania polegające na dokonaniu charakterystyki form ochrony przyrody, które występują na badanym obszarze:

- Grupa 1. Rośliny chronione na terenie gminy...
- Grupa 2. Pomniki przyrody na terenie gminy...
- Grupa 3. Rezerваты przyrody na terenie gminy...
- Grupa 4. Parki krajobrazowe na terenie gminy...
- Grupa 5. Park narodowy na terenie gminy...

W prezentacjach multimedialnych (na billboardach, plakatach) powinny się znaleźć informacje dotyczące lokalizacji analizowanej formy ochrony przyrody (mapa), fotografie, krótki opis itp. Każdy z zespołów dodatkowo ocenia, czy na badanym terenie ochrona przyrody w podanej formie jest wystarczająca. Jeżeli nie jest, to grupa przygotowuje propozycje nowych obiektów, które mogłyby zostać objęte omawianą formą ochrony przyrody.

Nauczyciel spisuje z każdym zespołem kontrakt precyzujący sposób realizacji projektu, termin zakończenia i zaprezentowania pracy. Dodatkowo grupy zakładają karty projektu z imionami i nazwiskami członków oraz podpisami, zadaniami do wykonania i planem pracy (nauczyciel również podpisuje tę kartę). Karta projektu i kontrakt pełnią funkcję dokumentów, w których uczniowie zobowiązują się do wykonania projektu, a nauczyciel – do opieki merytorycznej i udzielania wskazówek. Są także podstawowymi, archiwizowanymi w szkole dokumentami realizacji projektu.

Realizacja projektu

Zespoły uczniowskie realizują projekt – sporządzają prezentację multimedialną (billboard, plakat) o konkretnej formie ochrony przyrody oraz przygotowują się do dyskusji na temat nowych sposobów ochrony środowiska naturalnego na analizowanym terenie. Ćwiczą umiejętność prowadzenia dyskusji, wspierają się przygotowaną prezentacją multimedialną lub plakatem (billboardem). Nauczyciel spotyka się regularnie z zespołami, śledzi ich postępy oraz wspiera w realizacji kolejnych zadań. Na bieżąco kontroluje pracę uczniów. Wskazuje im, które zadania zostały wykonane prawidłowo, a które należy poprawić. W razie potrzeby daje uczniom rady dotyczące dalszej realizacji projektu. Istotna może się okazać pomoc nauczycieli innych przedmiotów: informatyki, biologii, języka polskiego czy chemii.

Ocena projektu

Nauczyciel może ocenić pracę każdego z uczniów w sposób opisowy, zakończony ogólnym stwierdzeniem (*zaliczono projekt* lub *nie zaliczono projektu*). Ważne jest przy tym, aby nauczyciel na zakończenie projektu przeprowadził z uczniami rozmowę, w której wskazałby, co każdy z zespołów zrobił dobrze, a co można było zrobić inaczej lub lepiej. W zależności od potrzeb nauczyciel może także ocenić pracę uczniów za pomocą stopni szkolnych.

Publiczne przedstawienie rezultatów projektu

Publiczne przedstawienie projektu może się odbyć np. 5 czerwca – w Światowy Dzień Środowiska. Oprócz nauczyciela i uczniów innych klas na spotkanie można zaprosić przedstawiciela urzędu gminy lub miasta. Nauczyciel wyznacza jednego ucznia do prowadzenia dyskusji, czuwa nad jej przebiegiem i zachęca uczniów do wypowiedzenia własnych opinii.

Przykładowe treści, które powinny zostać zawarte w prezentacji multimedialnej na temat np. *Pomniki przyrody gminy...*

1. Rozmieszczenie pomników przyrody (mapa lub schemat) + krótki opis.
2. Rodzaje pomników przyrody występujących w gminie... .
3. Fotografie i opisy wybranych pomników przyrody gminy... .
4. Rozmieszczenie obiektów, które mogłyby stać się pomnikami przyrody (mapa/szkic).
5. Fotografie proponowanych nowych obiektów, które mogłyby zostać pomnikami przyrody oraz uzasadnienie wyboru.

miejsowość

data

KONTRAKT

Umowę zawarto w dniu _____ między nauczycielem geografii
_____ a uczniami klasy _____ reprezentowanymi
imię i nazwisko
przez liderów grup.

Kontrakt dotyczy terminowej, samodzielnej i twórczej realizacji projektu pt. *Chronimy środowisko przyrodnicze gminy* _____.

Prezentacja projektu odbędzie się _____ w dniu _____.

Czas prezentacji: _____.

Podpis nauczyciela

Podpisy liderów grup

Grupa I _____

Grupa II _____

Grupa III _____

Grupa IV _____

Grupa V _____

KARTA PROJEKTU

Chronimy środowisko przyrodnicze gminy _____

Skład zespołu uczniowskiego

Imiona i nazwiska uczniów

Podpisy uczniów

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

Opiekun zespołu

Imię i nazwisko nauczyciela

Podpis nauczyciela

Zadania do wykonania w projekcie

Plan pracy

Główne zadania	Działania umożliwiające realizację	Osoby odpowiedzialne	Osoby wspomagające	Termin realizacji zadania

ORGANIZACJA I KALENDARIUM PRACY

Termin opracowania planu pracy grupy: _____

Termin prezentacji: _____

Grupy mają prawo do dwóch konsultacji u wybranego nauczyciela.

Terminy konsultacji u nauczycieli poszczególnych przedmiotów

	Data konsultacji	Podpis nauczyciela
Opiekun projektu	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel języka obcego	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel _____	- _____	- _____
	- _____	- _____
Nauczyciel _____	- _____	- _____
	- _____	- _____

Pomoc bibliotekarza – w godzinach pracy biblioteki.

KONSULTACJE

Termin konsultacji: _____

Cel konsultacji: _____

Nauczyciel

Imię i nazwisko nauczyciela

Podpis nauczyciela

Uczestnicy konsultacji

Imiona i nazwiska uczniów

Podpisy uczniów

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

KARTA SAMOOCENY UCZNIWA

Imię i nazwisko: _____

Oceń swój wkład w pracę nad realizacją projektu w skali 0–6.

Oceniane elementy	Liczba punktów
Zrealizowanie przydzielonych zadań	
Dotrzymanie ustalonych terminów	
Zaangażowanie w pracę	
Współpraca z innymi członkami grupy	
Udzielanie pomocy pozostałym osobom z zespołu	
Zaprezentowanie opracowanego materiału	
Konsultowanie wątpliwości z opiekunem projektu	
Suma punktów	

KARTA OCENY PROJEKTU

Grupa: _____

Termin prezentacji: _____

Imiona i nazwiska uczniów: _____

Ocena realizacji projektu w skali 0–6

Oceniane elementy projektu	Liczba punktów
Właściwe zaplanowanie pracy	
Podział zadań zgodnie z umiejętnościami i zainteresowaniami poszczególnych członków grupy	
Zaangażowanie wszystkich członków zespołu	
Dokumentowanie prac nad projektem	
Wykorzystanie informacji z różnorodnych źródeł	
Uporządkowanie i krytyczna analiza zebranych materiałów	
Przygotowanie tekstów	
Opracowanie graficzne	
Wykazanie się zdolnościami organizacyjnymi	
Kreatywność, oryginalność	
Systematyczność pracy, terminowość	
Prezentacja efektów pracy	
Udział w prezentacji projektu	
Suma punktów	

PUBLICZNA PREZENTACJA

Termin prezentacji	Miejsce prezentacji	Forma przedstawienia	Osoby prezentujące	Odbiorcy prezentacji

KARTA OCENY PREZENTACJI

Grupa: _____

Termin prezentacji: _____

Imiona i nazwiska uczniów: _____

Ocena realizacji projektu w skali 0–6

Oceniane elementy prezentacji	Liczba punktów
Zgodność z tematem	
Poprawność merytoryczna	
Poprawność językowa	
Posługiwanie się słownictwem właściwym dla tematu i zrozumiałym dla innych	
Poprawność dykcji, odpowiednia intonacja i modulacja głosu	
Odpowiednie tempo prezentacji	
Uporządkowany i logiczny układ prezentacji (trójdzielna budowa – wstęp, rozwinięcie, zakończenie)	
Estetyka wykonania pracy	
Oryginalna i pomysłowa forma prezentacji	
Zaangażowanie wszystkich członków zespołu w zaprezentowanie projektu	
Dbłość o zainteresowanie odbiorców	
Wykorzystanie zaplanowanego czasu	
	Suma punktów